

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVIII (32)

Štev. (No.) 3

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

18. januarja 1979

Boj med Moskvo in Pekingom

Potem, ko se jima je s skupnim naporom posrečilo s področja bivše francoske Indokine, ki jo sestavljajo Tajska, Kambodža, Laos in Vietnam, iztisniti kot kolonialno silo Francijo, za njo pa iz Vietnamske ZDA, ki so tam poskušale izpolniti nevarno politično in vojaško praznino, da bi obvarovale to področje pred sovjetsko-kitajskim vdorom, se sedaj za ta isti prostor jugovzhodne Azije borita med seboj Moskva in Peking.

Severni Vietnam je bil vso dobo bojevanja proti Južnemu Vietnamu in Amerikancem zvest sovjetski satelit in je to ostal tudi po umiku Amerikancev in združitvi obeh Vietnamov pod komunističnim režimom. Prav tako je režim v sosednjem Laosu s pomočjo domače gverile in neposredne pomoči iz Vietnamske ostal sovjetski satelit, medtem ko je rdeči režim v Kambodži, ko se mu je posrečilo zavladati, bil satelit Kitajske. Peking se je preko tega satelita nameraval postopoma polastiti tudi ostalega področja Indokine, ter se je zaenkrat predvsem oziral čez mejo v še zahodno orientirano Tajsko.

Boj med Moskvo in Pekingom, ki se odigrava poleg ideološkega tudi na političnem in bojnem polju, se je zadnje mesece predvsem razvil v Kambodži. Moskva ima v načrtu obkoliti Kitajsko tudi z juga, zlasti odkar je kitajski režim po smrti Maocetunga razvil predvsem v minulem letu 1978 silno živahno gospodarsko in zunanje-politično delavnost tako v Aziji kakor po vseh drugih celinah.

Glavni namen kitajske zunanje politike je omejitev sovjetskega vpliva po vsem svetu. Novi kitajski komunistični vodje vsepovsod propagirajo ustanovitve tkim. „protehemonistične fronte“ držav tretjega sveta skupaj z državami drugega sveta proti velesilama prvega sveta. V Pekingju so namreč razdelili svet takole: razvijajoče se države tvorijo tkim. tretji svet, industrijske države drugi svet, prvi svet pa super-velesili ZSSR in ZDA. Kitajska bi rada postala vodilna država tretjega sveta, to pa namerava doseči s čim večjim izkoriščanjem gospodarskih in tehnoloških zvez z državami drugega sveta in tudi z ZDA, da bi tako pospešila svojo lastno modernizacijo. Ker gre Washingtonu za to, da bi Moskvo obdržal pod kontrolo, smatrajo sedanji kitajski vodje ZDA v tem pogledu za svojega zaveznika.

Za lažje razumevanje nove kitajske zunanje politike po Maocetungovi smrti, je prav, če bralec obdrži v spominu imena najvažnejših novih kitajskih partijskih in obenem državnih vodij. Šef kitajske partije in države je Hua Kuo-feng, ki potuje po državah, kjer mora obiskati sebi enake vodje. Zato je šel Hua na obisk k jugoslovanskemu diktatorju Ttiju in romunskemu diktatorju Ceaucescuju. Hua-ju „pomagajo“ štirje podpredsedniki partije in države, med katerimi je najmočnejši Teng Hsiao-ing, kateremu sledijo Li Hsien-nien, Keng Piao in Wang-čen. Prvi, Teng Hsiao-ping, je tudi glavni tajnik kitajske partije in prav za prav vodi vso kitajsko notranjo in zunanjo politiko. Starost teh po-Maocetungovih vodij se suče med 70 in 75 let, se pravi, so še generacija, ki je vse svoje življenje sodelovala in bila pokorna Maocetungu, le da zaradi kulta osebnosti, ki so ga ustvarili okoli njega, sami niso prej mogli na površje.

Predsednik Hua je v minulem letu obiskal Iran, Jugoslavijo, Romunijo in Severno Korejo. Obiski v teh državah so bili naperjeni proti Moskvi, na kar je Moskva tudi reagirala in obtožila Kitajsko, da je „nevarna miru in socializmu“.

Štirje kitajski podpredsedniki pa so si razdelili zunanje-politična področja za svoje obiske in sklepanja trgovskih, kulturnih in finančnih pogodb.

Teng je podpisal z Japonsko 10-letno trgovsko pogodbo in določbo proti

V JUGOSLAVIJI RASTE NERVOZNOST

TITO GROZI OPOZICIJI

Dunajski dopisnik Frankfurta Viktor Meier je poslal 27. decembra iz Beograda svojemu listu poročilo o sestanku Tita z visokimi vojaškimi in političnimi osebnostmi na Brionih ob priložnosti večerje v slavo „dneva ar made“. Po „prisrčnem in veselem“ poteku večerje, je Tito napovedal zelo jasno novo preganjanje opozicije: „Pri nas so nekateri, ki so med vojno storili nam v korist, kar so mogli, toda sedaj delajo proti narodu in deželi. To so razni nacionalisti, kominformovci in drugi. Mi smo se dozda nasproti njim obnašali zelo tolerantno, kakor predvideva ustava in zakon. So tudi taki, ki molče, da na ta način ohranjajo med ljudstvom svoje pozicije, ki pa so v resnici naperjene proti režimu. Tudi te moramo razkrinkavati.“ Opažovalci menijo pri tem, da to meri na tiste nekdane voditelje ki — razen Džilasa — molče; to so nekdajni predstavniki „liberalistov“, pa tudi Ranković in drugi. Videti je, da Tito zida svoje zaupanje čim bolj na vojake. „Jaz spremljam inozemski tisk precej natanko, in moram reči, da v njem vse do zdaj nisem nikdar bral kaj slabega o vojski.“ To je gotovo dozda največja pohvala, ki jo je Tito mogel najti o svojih vojakihi.

STRAH PRED OPOZICIJO

Nekaj dni prej je Bakarić, član partije in državnega predsedništva, govoril pred Centralnim komitejem partije o poskusih „sestajanja“ opozicije, ni pa ničesar rekel o „direktnem preganjanju“. Njemu gre predvsem zato, da z ozirom na inozemstvo vse nasprotnike režima vrže v en lonec in jih poveže z zvezo s „teroristi“. Pri tem je omenil Džilasa, pa tudi ubogega, sedaj v USA živečega pisatelja Mihajlova. Trditve, da se opozicija skuša zbrati, se opirajo predvsem na potovanje Džilasa v Zagreb in na druga „kavarniška mnenja“.

Poseben strah, zlasti strah pred solidarizacijo drugih socialističnih držav s to opozicijo, vidi Bakarić v možnosti ustvarjati neko „opozicionalno platformo“ v okviru boja za človekove pravice. Poživitve človekovih pravic in svobode, izmenjave misli, smatra Bakarić za „najbolj reakcionarno interpre-

sovjetski „hegemoniji“ na azijsko-pacifiškem področju. Moskva je odgovorila s podvojitvijo svojih čet na kurilskem otočju, ki si jih je prilastila od Japonske po drugi svetovni vojni in ki jih Tokio vztrajno zahteva nazaj. Teng je osebno obiskal japonskega cesarja, ki ga je Peking še do nedavnega proglašal za vojnega zločinca in pohvalil japonsko-ameriški varnostni pakt. Teng je tudi obiskal Malazijo, Burmo in Nepal.

Wang je bil v Kambodži, ko jo je že začel napadati Vietnam, kateri ima v načrtu pod sovjetskim vodstvom ustvariti tkim. Indokitajsko federacijo, medtem ko Kitajska hoče ustvariti na tem področju svoje „Združenje narodov jugovzhodne Azije.“ Kambodža je podlegla Vietnamu odn. Moskvi in se že spremenila v sovjetski satelit.

Li je bil na obisku na Filipinih, Keng pa v Pakistanu in v Indiji.

Na Srednjem vzhodu Kitajska podpira Sadatove napore za mir, istočasno pa sklepa pogodbe z Libijo, ki nasprotuje Sadatu. Peking podpira sklenitev varnostnega pakta držav perzijskega zaliva, ki ga propagira Kuwait, z Omanom pa je že vzpostavila redne diplomatske odnose. Stike je Peking navezal tudi s Sirijo, Jordanijo in palestinsko organizacijo odn. njenim vodjem Arafatom.

V Afriki Peking obsoja kubanske vojaške podvige v prid Moskvi in imenuje kubanske vojake „sovjetske najemnike“, medtem ko Vietnam označuje za „azijsko Kubo.“

V Latinski Ameriki je Teng obiskal Trinidad in Tobago, Jamajko, Guyano, čilski zun. minister pa Peking.

Kitajska je s Skupnim evropskim

tacijo helsinških dokumentov“. Stvarjanje take platforme vidi v liniji tistih internacionalnih sil, ko „disidente v socialističnih državah vzpodbujajo z namenom, da bi jih uporabil kot poslušno orodje v razvijanju internacionalnih napetosti.“ S tem v zvezi je bil znani zagrebški proces proti šestim študentom voden tajno, brez udeležbe javnosti, ker so obtoženci hoteli pozvati belgrajsko konferenco za Helsinško pogodbo, naj brani človekove pravice v Jugoslaviji. Bakarić je tudi izjavil, da se vidi v cerkvah pod plaščem „narodnih interesov“ protikomunistična propaganda.

Titova izjava na Brionih kakor tudi posvet pri Centralnem komiteju KPJ delata vtis, da se visoka leta Titova zdaj začnajo tudi politično kazati in tudi direktno. Veliko neugodnost je povzročil tudi Titov predlog vodstvu gremijev o samo enoletnem mandatu voditeljev v političnih gremijih. Namestnik predsednika partije Mikulić, ki se je še pred dvema tednoma odločno izjasnil za takojšnjo izpolnitev Titovih besed, se sedaj izraža neodločno o „če bi“, „toda“, kar da sklepati na odpor v vodstvu. „Moram celo stvar še dobro preštudirati, da ne dosežemo ravno nasprotno, kar hočemo“, je bila vsebina njegovega govorjenja. Razen Bakarića in Mikulića se nihče — razen Bakarića o alban-skem problemu — ni javil za besedo na seji. Tudi Dolanc ne. Kardelj pa je resno bolan in se komaj še pojavi zunaj Ljubljane.

Celo znamenja zopetne navezave na Sovjetsko zvezo so se dala zaslediti o božičnih praznikih. Ministrski predsednik Sovjetske zveze Slomencev, ki predstavlja tudi politburo, je bil na Brionih in je govoril s Titom „v dolgih in še daljših“ pogovorih o nujnosti dobrih medsebojnih razmerij. Športni sovjetski minister Pawlow je iskal v Beogradu podporo pri sovjetskem poizkusu, kako eliminirati iz olimpijskega predstavnštva neke dežele južne Afrike, kljub nasprotnim predpisom mednarodnega odbora za olimpijske igre. Vedeti je, da je našel potrebno razumevanje pri Titu. Ta je namreč v Beogradu rekel, „da je treba mednarodne olimpijske igre korenito demokratizirati, tudi če se odbor mednarodnih olimpijskih iger ne sklada s tem.“

trgom podpisala pogodbo o sodelovanju in vzpostavila predvsem gospodarske in tehnološke stike z ostalimi zahodno-evropskimi državami. Kitajski zun. minister je obiskal Italijo in Anglijo, za njim pa je bil v Londonu še podpredsednik Wang.

Z ZDA je Peking vzpostavil normalne diplomatske odnose in dosegel ameriško odpoved varnostne pogodbe s Taiwanom. Izmenjava kitajskih študentov z ameriškimi je sedaj na dnevnem redu. Kitajska je na široko odprla vrata ameriški tehniki in znanosti.

Edina država odn. blok, s katerim je Peking v minulem letu poslabšal odnose, je ZSSR odn. sovjetski blok. Obmejna pogajanja med sovjeti in Kitajci so se lansko leto končala z neuspehom, v Kambodži si Peking in Moskva stojita nasproti, Peking nagovarja Japonsko, naj odpove svoje sodelovanje sovetom pri izkoriščanju sibirskih petrolejskih, rudninskih in plinskih ležišč.

V tej novi kitajski zunanji politiki je ostala Albanija, bivši pekinški satelit, popolnoma izolirana. Albanski partijski veljak Enver Hodža je namreč ostal na Maocetungovi liniji in je obsojil nove kitajske partije za „revizioniste“. Kitajska je Albaniji odpovedala vso pomoč. Moskva je hotela vskočiti v praznino, pa je tudi Moskvi Hodža obrnil hrbet in napadel ZSSR in Jugoslavijo kot „državi, kjer so vzpostavili kapitalizem v različnih oblikah.“ Kitajsko pa je albanski vladni predsednik Šehu obtožil, da „hoče postati imperialistična super-velesila s pomočjo ameriškega imperikalizma in japonskega militarizma“ in da ji gre za „vojno na Zahodu in za začasni mir na Vzhodu.“

Poner un dique a la violencia

Bajo el título del epígrafa, el matutino porteño Clarín vertió el 16 del cte. entre otras consideraciones también los siguientes términos:

“Con el secuestro y asesinato de la funcionaria de la Cancillería, Elena Holmberg, la violencia ha regresado dramáticamente en la vida argentina. Nada lo hacía prever. La guerrilla ha sido derrotada y con ella decae la necesidad que llevó al ejercicio de modalidades operativas capaces de contrarrestarla. Por lo tanto, la esperanza generalizada en la ciudadanía consiste en el reencauzamiento del país por las vías del orden y la legalidad, a compás del proceso institucional que se está viviendo y de los desafíos que ha sido preciso vencer, pero con un progresivo afianzamiento de las garantías a la persona humana, una de las cuales, obviamente, es su preservación frente a la violencia.

El sacrificio que los argentinos —y en primer lugar las Fuerzas Armadas y de seguridad— hemos hecho en los tres últimos años tuvo como finalidad última ganar la paz, para emplear la feliz expresión del presidente de la Nación, teniente general Jorge R. Videla. Esa paz, deberá afirmarse, ante todo, en la victoria lograda contra las fuerzas de la subversión y, luego, como natural consecuencia, en el restablecimiento de condiciones de convivencia, con amplio imperio de la legalidad. El lamentable caso que comentamos demuestra la persistencia de grupos decididos a impedir que ese tránsito se cumpla y que el país pueda apartar sus ojos del dolor y el miedo, para afirmarse en el camino definitivo de la solución de sus grandes problemas, lo cual requiere ante todo unidad nacional.

El marco mundial, por otra parte, es adverso al ejercicio de la violencia. De todas las latitudes del planeta llegan voces en pro de la defensa de los derechos humanos. Esos alegatos desconocieron en un principio el problema de la subversión, pero paulatinamente la comunidad internacional ha aceptado que el terrorismo y el asesinato son factores de disgregación que —no importa quién los titularice— enfrentan la autoridad del Estado, la cual no puede sino estar basada en el imperio de la ley.”

Srbski pisatelj Dobrica Ćosić postaja zanimiv

Lani v drugi polovici leta je vzbudilo zanimanje v Jugoslaviji in v svetu nastopno predavanje na novo izvoljene člana Srbske akademije znanosti in umetnosti pisatelja Dobrica ĆOSIĆA, enega najboljših sodobnih srbskih pisateljev, katerega pomembnost prihaja že tudi v mednarodno evidenco. Ta sin srbskega kmeta, rojen l. 1921, se je kmalu pridružil komunistični partiji, se je boril pri partizanih kot politični komisar, in je veljal za osebnega Titovega prijatelja, in postal član Centralnega komiteta komunistične partije Jugoslavije. Imenovali so ga tudi „poeta laureatus titoizma“. Toda leta 1968 je izstopil iz Centralnega komiteja in pustil sleherno politično delovanje ter se posvetil pisateljevanju. Napisal je l. 1951 roman „Daleč je sonce“ iz časa partizanske vojne, kjer opisuje delovanje majhne partizanske skupine med drugo svetovno vojno. Sledile so še povesti „Korenine“. Sledi roman „Delitve“, ki obravnava meščansko vojsko med komunizmom in antikomunizmom v Srbiji za časa druge svetovne vojne. L. 1970 pa je napisal obširni roman „Doba smrti“, v katerem slika epične dogodke iz prve svetovne vojne in trpljenje Srbije. Ta dvodelni roman smatrajo za njegovo največje delo — dozda, in to ga je pripeljalo v Akademijo.

PREDAVANJE V AKADEMII

Nastopno predavanje, ki ga je imel sredi l. 1977, je razburilo partijo doma. V celoti ga je prinesla Naša reč v štev. okt., nov. in dec. 1977. V njem pisec govori o strahotnih žrtvah, ki jih je tedaj — I. svetovna vojna — morala prenesti mala Srbija — 1,270.000 oseb (toliko kot je vseh Slovencev v Jugoslaviji). In tu se sprašuje: „v imenu kakšnih ciljev in zablod je Srbija žrtvovala skoro polovico življenj? V izgubah ljudi, v boju za svobodo“ smo enaki velikim narodom in imamo „rekord v žrtvah...“ In tu si postavi osrednje vprašanje: „Kakšen narod smo mi, Srbi, ki toliko žrtvujemo v vojni za svobodo, ki pa po tolikih zmagah ostanemo končno brez nje?! Kako to, da nam potem nekdo to ukrade, kar nam na bojišču ni mogel vzeti še tako številni sovražnik? Kako, da smo na bojišču tako ponosni, hrabri, v miru pa tako ponižni in suženjski? Kakšne zmage za naš obstanek, pa kakšen poraz države, vojne in politične „pameti“ oblastnikov! Kako, da se umira tako razsipno in brezsmiselno, pa da se nato svoboda plača tako drago? Naj se temu čudim? Naj se s tem baham? Naj v našem vojskovanju, nekdanjem in polpreteklem, mislimo samo na herojske, slavne, nadčloveške podvige, ko pa je — le „tragično, da pripadamo narodu, ki ima več sile za umiranje, kakor za mir. Mučno je biti potomec, sin, vnuk, tistih, ki so se tako ponosno in uporno pa brezsmiselno borili za svobodo in zedinjenje v letih 1912-1918.“

Res je, da Ćosić govori o prvi osvobodilni vojni, jasno pa je, da misli pri tem tudi na „polpreteklo osvobodilno borbo, v kateri je bil on sam „politični komisar“, torej aktivni udeleženec. To se vidi že iz tega, ker je v predavanju dodal: „Enak skup vprašanj in nerazumljenj si ponavljam tudi sedaj, ko snujem prihodnji roman iz časa Druge svetovne vojne in revolucije. Vsa ta vprašanja so mi odprta in neodgovorjena.“ Tudi — preveč žrtev in nepotrebnih in zakaj?

ODMEV V SVETU

To Ćosićevo predavanje je izšlo tudi v tisku. In tako so se oglasili v uradni tisku odpori proti predavanju kakor tudi proti njegovi pisateljski tezi sploh. Znani pisatelj in satirik, ki pa se je ves predal režimu, iz katerega se je prej norčeval, V. Bulatović, je napisal v Politiki 12. nov. 1978 odgovor, v katerem imenuje Ćosića pisatelja „velikosrbske pozicije“ in ga zmerja za „nacionalista“, ki ne razume „tega, kar je srbski narod dosegel v revoluciji in po njej v izgradnji socialistične družbe, tega največjega uspeha v vsej srbski zgodovini.“ Zamerja mu predvsem to, da postavlja četnike in partizane na isto raven, da govori o „bratoubijačih borbi“, v kateri „smo se klali in uničevali. S takim pisanjem se postavlja na maloburžno in kontrarevolucionarno stališče, ogne se razredni borbi in piše... kakor da revolucije sploh ni bilo, da se po njej ni nič spremenilo in družbenih odnosih in v položaju srbskega naroda... Ćosić „osporava revolucionarno borbo KPartije že s tem, ko jo izenaka s četniki; ko jo imenuje bratoubijačjo“ ne vidi „progresivne sile“ v partizanskih bojih s KP na čelu, ne vidi socialne osnove v revoluciji in napada temeljne teze socialistične revolucije... Na buržujski način ignorira proletarsko napredno borbo... in se pridružuje — nacionalistični opoziciji...“ Tako Bulatović kot Tito na Brionih tudi ta grozi: „Naj Dobrica Ćosić ve, da za nacionalizem in nacionaliste in za vse druge nasprotnike demokracije socialistične samouprave nikdar ne more biti svobode delovanja, kajti oni bi se prvi obrnili proti svobodi in demokraciji naroda, temelječima na ravnopravnosti, enakosti in skupnosti.“

To je njegova grožnja „Ćosićevemu drznemu nacionalizmu“. Že v smislu novih navodil.

ĆOSIĆEV POZIV SVETU

Časopis Die Welt je 29. nov. 1977 prinesel nato intervju Carla G. Strohmanna ob priložnosti izida angleškega prevoda romana Doba smrti. V pogovoru prihaja do izraza Ćosićeva potreba po novem vrednotenju zgodovine, po odporu proti vojski ter o novem razmerju med Nemci in Srbi. To je bilo Nad. na 2. str.

KONEC MONARHIJE V IRANU

MOSKVA V ZAKULISJU

Po več kot enoletnih izgredih proti monarhiji, ki so jo Iranci mirno prenašali nad 35 let, a se jim je iznenada zazdela neznosna — vsi vedo, da se izgredi niso začeli kar sami po sebi, temveč da je vse dogajanje proti šahu v Iranu organizirano in vodeno iz Moskve — šahu Pahlevi končno ni preostalo drugega, da se je odločil predati vrhovno vodstvo države devetčlanskemu regentskemu svetu, dokler se razmere v državi ne bi pomirile in bi se lahko vrnil na teheranski prestol.

Večina opazovalcev je mnenja, da so dnevi monarhije v Irani šteti in da se šah za vedno poslavlja od prestola. Včeraj je s svojo družino odpotoval skozi Egipt, kjer se je sestal s svojim prijateljem egipčanskim predsednikom Sadatom na kratko snidenje, v ZDA, koder se bo nastanil na svojem posestvu blizu Los Angelesa v Kaliforniji.

Regentski svet, ki je predviden po iranski ustavi, sestavljajo sedanjí civilni predsednik vlade Bakhtiar, govornik obeh parlamentarnih zbornic, šef vrhovnega sodišča, dvorni minister, šef štaba oboroženih sil in trije stari iranski politiki, med njimi Ebdolah Ente-

zam, šef iranske državne petrolejske družbe.

Regentski svet bo vodil vse šahove in tudi državne posle, dokler ne bo iranski parlament izglasoval zaupnice novi civilni iranski vladi pod predstvom Bakhtiarja, vodilnega člana opozicije.

Razvoj v Iranu budno zasleduje ves svet, predvsem ZDA zaradi izrednega strateškega položaja te države ob južni sovjetski meji. Washington je močno vplival na iranske oborožene sile, da doslej niso izgubile živcev in ne povzročile novega državnega udara. Več iranskih generalov je bilo namreč mnenja, naj bi z novo diktaturo vojske „pomirili“ državo.

Medtem je glavni vodja izgredov proti iranski monarhiji, muslimanski vodja Khomeiny, iz varnega oddaljenega Pariza objavil, da je ustanovil tkim. islamski revolucionarni svet, s katerim namerava zavladati v Teheranu, iranska vojska pa je opozorila prebivalstvo, da po šahovem odhodu „ne sme več demonstrirati, ker novih spopadov med oboroženimi silami in ljudstvom ne bodo preživeli ne eni ne drugi.“

MEDNARODNI TEDEN

AMERIŠKI PREDSEDNIK CARTER je začel znova pritiskati na Egipt in Izrael, da bi Sadat in Begin spet sedla za okroglo mizo in letos čim prej podpisala mirovno pogodbo. Egipt je na Carterjeva prizadevanja odgovoril, da jih „z veseljem pozdravlja“, da pa ne namerava odstopiti od svojega pogoja, da istočasno z mirovno pogodbo rešijo tudi vprašanje palestinskih Arabcev. Carter je objavil, da bo, če ne bo šlo drugače, znova povabil Sadata in Begina v Camp David.

V PEKINGU so se po zidovju pojavili lepaki, ki pozivajo na odstranitev Maocetungovega trupla iz mavzoleja sredi prestolnice in na zgraditev mavzoleja Čuenlaju. Novi kitajski partijski vodje izjavljajo, da so „lepaki znak želje po demokraciji“ in da „jih bodo Kitajci lahko lepili po zidovju še dolge generacije brez ovir.“ Niso pa dodali, da namerava partija kljub temu ostati na oblasti prav tako „še dolge generacije“.

V BEOGRADU so po novem letu vpeljali za „delovno ljudstvo“ različne urnike. Doslej so v Beogradu, kakor po vsej državi, začeli z delom ob šestih ali ob sedmih zjutraj, s polurnim dopoldanskim odmorom in se vračali domov ob pol dveh ali ob treh popoldne. Prometna gneča je bila vsak dan velika in so nekateri delavci izgubljali tudi do tri ure za potovanje na delo in domov. Sedaj bodo delavci hodili na delo v šestih različnih časih med šest in pol deveto uro zjutraj. Tovarniški delavci, šoferji avtobusov in strojevodje bodo začeli ob šestih zjutraj, hotelske osebe pol ure pozneje. Bančni uradniki in trgovski prodajalci bodo začeli ob sedmih zjutraj, pisarniške osebe in partijski funkcionarji ob pol osmih. Muzeji, knjižnice in veleblagovnice bodo odprli ob osmih, umetnostne galerije in gledališko osebe pa bo začelo ob pol devetih dopoldne. Partija upa, da bodo novi urniki pripomogli zvišati nizko produkcijo.

Nov sovjetski veto v ZN

V Varnostnem svetu ZN je ZSSR vetirala resolucijo, s katero so ostale članice tega sveta pozvale Vietnam na takojšnjo ustavitev sovražnosti v Kambodži in umik vseh tujih oboroženih sil iz Kambodže. Vseh ostalih 13 članic Varnostnega sveta, vključno Kitajska, je glasovalo za resolucijo.

Bil je to 111. sovjetski veto, odkar so bili ustanovljeni ZN. Zadnjega je ZSSR izrekla leta 1974 v zvezi s problemom sredozemskega otočja Cipra.

V Kambodži se medtem novi komunistični režim pod pokroviteljstvom Vietnama vedno bolj utrjuje ter je sporočil Združenim narodom, da „smatra kakršne koli resolucije proti sebi vmešavanje v notranje zadeve Kambodže in zato neveljavne.“

S padcem prejšnjega, pro-kitajskega komunističnega režima v Kambodži in utrditvijo pro-sovjetskega, ki mu je z vojsko direktno pomagal Vietnam, je Moskva zadala Pekingu močan politično prestižni udarec.

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Draginja v Argentini trdovratno vztraja odn. narašča, dasi so državne blagajne zaradi izredno ugodnega izvoza, ki ga je Argentina imela v preteklem letu, polne ameriških dolarjev in država sproti plačuje svoje zunanje dolge odn. obresti na posojila, ki si jih je tekom let nagrmadila, da je obstala. Zlasti se je spet podražilo meso in to zaradi vedno večjega izvoza. Nekateri živinorejci pošiljajo v klavnice celo svoje najslabše kravemlekarice, ker več zaslužijo na mesu, kakor pa če bi prodajali mleko. Ne potrdujejo pa se, da bi povečali proizvodnjo sira, če že z mlekom ne zaslužijo toliko, kolikor bi hoteli. Seveda bi z večjo proizvodnjo sira cena temu produktu padla, česar pa spet nočejo. Geslo: čim več zaslužiti s čim manj dela in obratovanja, še vedno prevladuje v argentinskem gospodarstvu.

Kljub gospodarski in finančni nestabilnosti, ki jo predstavlja inflacija, brezposelnosti v Argentini ni čutiti. Seveda se morajo mnogi boriti z dvema ali tremi službami in garajo od zore do mraka, da morejo preživljati svoje družine. Zaradi inflacije se ponovno oglašajo „poučeni“ krogi, da bo treba znova zamenjati denar ali pa, da bo morala državna tiskarna začeti tiskati bankovce za en milijon novih pezov. Leta 1938 je bilo mogoče v Argentini kupiti n. pr. avto s petimi bankovci po 1000 pezov, danes pa potrebuješ aktovko, da vanjo spraviš 2500 bankovcev po 10.000 pezov.

Decembrski odstotek inflacije je po uradnih statistikah dosegel 9,1% z ozirom na november, tako da je uradno lanskoletna inflacija dosegla blizu 170%. Letošnja ne bo veliko manjša, kakor kažejo vsi znaki in kakor smo omenili že v prejšnji številki našega tednika. Naraščanje cen osnovnim življenjskim proizvodom, zlasti živilom, namerava vlada izpodbijati z ukinitvijo uvozne carine na sadje, meso, konzervirano zelenjavo, perutnino, svinjino, krompir, čebulo, banane, orehe, ananas, limone in še vrsto drugih produktov.

Državno uradništvo je dobilo s 1.

januarjem t. l. 40% zvišanja plač, toda večina plač je zelo nizka ter imajo samo najvišje kategorije za današnje draginje primerne dohodke. Tudi učitelji in gimnazijski ter univerzitetni profesorji so dobili uradne povišice z novim letom. Govori se, da bo državno uradništvo, kamor spadajo tudi učne moči na državnih zavodih, dobivalo redne povišice vzporedno z inflacijo. Tako vlada sama priznava, da letos inflacija še nikakor ne bo ustavljena, kaj šele zmanjšana.

Z diplomacijo kardinala Samoréja odn. Vatikana v zvezi z zadevo Beagle je večina prebivalstva zadovoljna. Družine sedaj čakajo na svoje sinove, kdaj se bodo vrnili od vojakov. Kardinal Samoré je bil, po mnenju tukajšnjega tiska, izvršten vatikanski stik s časnikarji vseh barv, istočasno pa odličen diplomat, ki je veliko govoril pa nič povedal, vse do zadnjega trenutka, ko sta Argentina in Čile pod njegovim pokroviteljstvom podpisala pogodbo o mirnem reševanju medsebojnih sporov. Argentinski politiki pa so se, kakor vsa zadnja leta, tudi sedaj pokazali za nedorasle razvoju. Balbín se ni hotel odkrito izjaviti, da mu ne bi spodrsnilo in da se ne bi morda znašel na napačni strani. Frondizi je skupaj s peronistom Camusom izdal smešno izjavo, da bo gospodarski minister Martínez de Hoz kriv, če se Argentina ne bo dobro borila v primeru izbruha sovražnosti. Oba sta tudi izjavila, da sta za vojno, če pride do vojne in da sta za mir, če ne pride do spopada.

V času Samoréjevega bivanja v Argentini je bilo več ugrabitev časnikarjev in drugih oseb, ki pa so se nekatere že srečno iztekle z vrnitvijo žrtev na svoje domove. Utopljen v reki Luján so našli kulturno predstavnico argentinskega veleposlaništva v Parizu 47 letno Eleno Holmberg, ugrabljeno dva dni pred Samoréjevim prihodom v Buenos Aires. Opazovalci menijo, da je bila ugrabljena in umorjena, ker da je vedela preveč o teroristih in finančnih mahinacijah le-teh v Franciji, kjer je zadnjih šest let delovala na argentinskem veleposlaništvu v Parizu kot kulturni atašé.

1944 - 1979

35. OBLETNICA USTANOVITVE NARODNEGA ODBORA
Z A S L O V E N I J O — SLOVENSKEGA DEMOKRATIČNEGA
POLITIČNEGA PREDSTAVNIŠTVA V SVETU.

Sirija-Irak ena sama država

RAVNOTEŽJE NA BLIŽNJEM VZHODU SE MAJE

Za 25. in 26. januarja t. l. napovedujejo arabski krogi v Damasku, da bosta Sirija in Irak podpisala pogodbo o „popolni združitvi obeh držav v eno samo republiko, pod enim samim voditeljem in oboroženimi silami pod enim samim vrhovnim poveljstvom.“

Združitev Sirije in Iraka v eno državo, dasi sta še do pred kratkim bila sovražna drug drugemu, bo zamajala ravnotežje na Bliznjem vzhodu.

Za združitev sta se načeloma dogovorila pred več tedni sirijski predsednik Hafez Al-Assad in iraški predsednik Ahmed Hassan Al-Bakr v Damasku. Sirija in Irak skupaj moreta postaviti pod orožje 415.000 mož, 750 bojnih letal in 4.400 tankov.

Dasi bo treba rešiti še vrsto uprav-

nih problemov med obema državama, predno bo združitev v celoti izvedena, sta vladi Sirije in Iraka trdno odločeni združitev izvršiti „v prid vsemu arabskemu svetu in boju proti Izraelu.“

„Združitev bo kompletna, z enim ljudstvom pod eno zastavo iz ene prestolnice. Ne gre več za organiziranje skupnega vrhovnega vojaškega poveljstva, gre za eno samo armado pod enim samim poveljstvom,“ so objavili istočasno v Iraku in Siriji.

Pogodbo nameravajo podpisati v Damasku. Niso pa še objavili, kje bo prestolnica nove arabske države, kdo bo njen prvi predsednik in tudi ne, kako se bo imenovala.

Če bo dejansko prišlo do popolne združitve, se bo zemljevid Bliznjega vzhoda vsekakor močno spremenil.

Človekove pravice in Kitajska

VANCE BO VPRAŠAL TENGA

Ko bo kitajski podpredsednik Teng Hsiao-ping, kot najmočnejši kitajski partijski veljak, ki je podpisal nedavno kitajsko-ameriško pogodbo o vzpostavitvi normalnih diplomatskih odnosih med Washingtonom in Pekingom, 29. januarja t. l. prispel na uradni enotedenski obisk v Washington, mu namerava ameriški zunanji minister Vance zastaviti poleg drugih tudi vprašanje o človekovih pravicah na Kitajskem.

Vance je na nedavni tiskovni konferenci ta svoj namen objavil vnaprej in to kljub temu, da je Teng v svoji izjavi v Pekingu ob pripravi na po-

tovanje v ZDA izjavil, da „o zadevi človekovih pravic nočem debatirati z Vancejem.“

V ameriškem zunanjem ministrstvu so v zvezi s tem izjavili, da je stvar človekovih pravic tako bistvena točka sedanje ameriške notranje in zunanje politike, da je „ne morejo v nobenem primeru izpustiti s programa važnih tujih obiskov.“ Vance je v tej zvezi tudi objavil, da ZDA nameravajo ohraniti v ravnotežju svojo politiko do ZSSR in do Kitajske, ne glede na razvoj med tema komunističnima silama.

Čosić postaja zanimiv

Nad. s 1. str.

nekoč zelo kulturno, ki pa so ga nemška nasilja tako v prvi kakor v drugi svetovni vojni porušila — omenja brutalne represalije Nemcev v Srbiji pri streljanju talcev tudi sto za enega. Ob tej priložnosti spet poudarja svojo v nastopnem predavanju izraženo misel: „Dvom o vrednosti osvobodilne borbe za vsako ceno sem obdelal že v svojem romanu.“ Nato pa doda svoje mnenje, kako „bi se radikalno osvobodili — Srbi: kompleksa žrtve in moralne povrnitve in — Nemci: krivde in moralne brezbrzičnosti. Nihče nima namreč pravice, vojaških zmag svojih dedov in očetov spreminjati v zvonec denar, kakor tudi nihče nima dolžnosti, odgovarjati za zla dejanja svojih prednikov. Zato pa, če mi dovolite, kaj reči nemškim izobražencem in mladim Nemcem, bi rekel naslednje: „Vi ste danes odgovorni samo za resnico o dejanjih svojih prednikov, za resnico o vojaških dejanjih vašega naroda, za resnico o dejanjih vaših nekdanjih nasprotnikov Srbov in Jugoslovijce. Ne govorim samo o vojaški in politični resnici, ampak o čeli človečanski resnici, ki bi nas pripeljala k globokemu medsebojnemu razumevanju in resničnemu medsebojnemu spoštovanju. Prihodnje jesen bo 40 letnica, odkar se je začela druga svetovna vojna: ali

Tine Debeljak

Med knjigami in revijami

HRVATSKA REVIIJA XXVIII. zv. 3.

Prišel nam je v roke oktobrski zvezek te vodilne hrvatske revije v emigraciji, ki jo že 28 let ureja pesnik Vinko Nikolić. Je gotovo centralna hrvatska revija, združujoča okrog sebe večino hrvatskih javnih delavcev, ki jih veže en sam skupni imenovalec: hrvatska država. — Ta 300 strani obsegajoči zvezek se uvodoma spominja smrti papeža Pavla VI. kot velikega papeža reformatorja, zameri pa mu tri stvari: protokol z Jugoslavijo, sprejem Titu in molčanje o Stepinu. — Uvodno politični esej je napisal Bogdan Radica. Pogled na nas, kjer pada karakteristike 30 let hrvatske emigracije in to že treh generacij: s predvojnimi političnimi spori (HSS-ustaši), druge z zavzetim kulturnim ustvarjanjem (HR, Studia croatica, Akademija...), in tretje po letu 1972 („hrvatska pomlad“ celo s teroristično revolucionarnostjo). Treba je vse te tri sinetizirati in predvsem informirati tuji svet o težnjah hrvatske neodvisnosti, kar naj bo cilj zdmostva. Domovine pa, da jo ustvari. — Osrednjo razpravo je napisal M. Blažeković o hrvatskem mišljenju — prvem Hrvat, ki je prišel v Argentino l. 1763, jezuitskem p. Nikoli Plantiću. O njem se je razširila tradicija, da je bil „kralj Paragvaj“ in koval svoj novec. Zdaj je njegovo delo v Buenos Airesu in v Paragvaju raziskal po tukajšnjih virih dr. Blaže-

ković in ugotovil, da je njegovo „kraljestvo“ le legenda. — O drugem gradivu naj samo omenim razpravo o grafikah A. Cetina (V. Grubišić) in razpravo filozofa p. Kvirina Vasila o splavu s filozofskega in moralnega stališča. Zanimivi so spomini polkovnika I. Babića na svoje vojaško službovanje v Jugoslaviji med Makedonci (Prilep) in med Albanci (Priština), kjer konkretno prikaže makedonski in albanski problem. — Na ta problem — makedonski in kosovski — v sklopu k razbijanju Jugoslavije (pri katerem naj bi imel utdi Trst svojo vlogo), govori B. Radica. — Prof. S. Zic je napisala lep zgodovinski članek o Treh slavni hrvatskih ženah. Ob priložnosti 500 letnice smrti poslednje bosanske kraljice-matere Katarine Kotromanićke-Kosače, se je spomnila tudi dveh drugih Hrvatice Katarin, namreč hrvatske banice Katarine Zrinjske in kneginje Katarine, hčerke obglavljenega Ivana Frankopana. Vse tri so bile izgnanke: njihova bol in rodoljubje naj bosta zgled tudi naše boli in ljubezni do domovine. — Naj omenim tudi oceno knjige Nestorja hrvatskih duhovnikov, velikega borca za istrsko-tržaške Hrvate, msgr. M. Milanovića, ki jo je izdal v Jugoslaviji pod naslovom Moje uspomene (l. 1900-1976). V tej knjigi zopet priča, da mu je „goriški Slovenec Janko Kralj ponudil visoko vsoto denarja, ako on izjavi, da je treba Istro priključiti Sloveniji, a je to jasno takoj odbil“

(79)

(HR, str. 492). To da se je zgodilo poleti l. 1946. Že nekoč — ko so spomini se izhajali v listu tržaških Hrvatov — sem v Svobodni Sloveniji zavrnil to pričevanje, kajti dr. Janko Kralj je umrl že za božič l. 1945 v Rimu! Danes, ko so spomini izšli v knjigi, ta datum zopet ponavljam, ker gre verjetno za zamenjavo, kajti dr. Kralj je bil tedaj že leto in pol v grobu.

V Drobizu je zanimiv ponatis iz Istre o sodelovanju komunistov in ustašev pred vojno (po Djilasu) in pozneje. Tudi tale stavek, ki stoji na str. 531, naj še omenim — v zvezi z našim nedavnim člankom o slovenski AZU v Ljubljani: „Jugoslovenska Akademija znanosti i umjetnosti v Zagrebu — na svojo in našo sramoto še vedno ne nosi imena Hrvatska.“

Med drugim slede nekržlogi pa tudi jubileji: 60 letnica pesnika Antuna Nizetea, 65 letnica pesnika in časnikarja Iva Lendića v Buenos Airesu, nekdanjega urednika Hrvatske straže, pozneje pa Glasu sv. Antuna v Bs. As., velikega prijatelja Slovencev, (kateremu seveda tudi mi čestitamo) ter — 75 letnica „slovenskega književnika dr. Tineti Debeljaka“ (str. 504). Pisec (sz) mu posveča celo stran, h kateri je uredništvo HR še pripisalo, da „mu je HR hvaležna za iskrene simpatije, s katerimi spremlja hrvatsko kulturno življenje v emigraciji.“ Pisču in uredništvu HR se zahvaljujem za čestitke, za katere se pač ne morem drugače obdolžiti, kot z zopetnim poročanjem o kulturnem delu hrvatske emigracije, tokrat o — novem zvezku Hrvatske revije.

Novice iz Slovenije

MARIBOR — Na Dravi v Mariboru je bil led že 12. decembra; kako pa je bilo zadnje dni, ko je vso Evropo zajel mrzel val, pa si kar težko predstavljamo. Sredi decembra so slovenske hidroelektrarne že imele probleme zaradi suše, a termoelektrarne so delale s polno paro. Toda na vidiku so že bile obvezne redukcije, ker s električnim tokom klub prošnjam oblastnikov ljudje niso varčevali.

CELJE — V Celju je bil v začetku decembra končan drugi kongres umetnostnih zgodovinarjev Jugoslavije. Posvečen je bil umetnosti 19. stoletja v Jugoslaviji. Na kongresu so tudi izvolili dr. Naceta Šumija za novega predsednika zveze umetnostno zgodovinskih društev.

LJUBLJANA — Zaradi pritožb porabnikov „alpskega“ mleka je 8. decembra inšpekcija v Ljubljanskih mlekarnah „izločila iz prometa“ enajst tisoč litrov mleka. Mleko so embalarili 22. novembra, pokvarilo pa se je menda zato, ker embalaža kupljena v Gornjem Milanovcu v Srbiji ni bila dobra. Normalno se „alpsko mleko“ ne pokvari 60 dni.

LJUBLJANA — Premoga za „široko potrošnjo“ — kar pomeni za ogrevanje stanovanj — v Ljubljani primanjkuje že od začetka decembra. Novih naročil pa že od začetka novembra niso več sprejemali. In tistim, ki so premog naročili pravočasno, so v decembru poslali po največ 500 kilogram tega kuriva.

CELJE — V Slovenskem ljudskem gledališču so 8. decembra uprizorili tretjo premiero letošnje sezone, ki je obenem tudi bila krst nove slovenske drame. Pisatelj Janez Žmavc je drami dal naslov „Pindarova oda“, vendar delo nima nič zveze s starodavnim pesnikom. Žmavčovo delo govori o „novomeščanskih ljudeh današnjih dni, o njihovih intimnih in družbenih stiskah in o silovitem iskanju odrešilnega izhoda...“

LOGATEC — V počastitev župančičeve stoletnice so v Logatcu pripravili „Večer koroške pesmi in umetniške besede“. S prireditvijo so naslednjega dne 9. decembra gostovali tudi v Hotedrščici. Nastopili so gostje s Koroške — Instrumentalni trio in vokalni oktet društva Danica iz št. Vida v Podjuni — ter Logaški oktet in moški zbori iz Dolenjskega in Gornjega Logata ter iz Hotedrščice in koroški pesnik Andrej Kokot.

LJUBLJANA — Narodna univerzitetna knjižnica je kupila izredno dragoceno knjigo „Ta prvi dejt tla novega Testamenta“ Primoža Trubarja, ki je bil natisnjen v Tübingenu 1557-58. Knjigo je slučajno odkril v antikvariatu v Gradcu Marjan Podgorelec, vodja Trubarjevega antikvariata v Ljubljani. Po bibliografskih podatkih je

ta sedma Trubarjeva knjiga ohranjena v 12 izvodih. Od tega so sedaj trije v Sloveniji: imajo jo v Celju, Ptuj in sedaj v Ljubljani. Izvodi, ki jih hranijo v Sloveniji, pa niso popolni.

LJUBLJANA — 17. decembra ob 4,48 uri so zvonovi cerkve na Črnem vrhu nad Polhovim Gradcem zazvonili brez mežnarjeve pomoči, v Ljubljani pa so ljudje iz stolpnice pribežali na ceste. Potres 5. stopnje je kar precej prestrašil Ljubljance in okoličane, saj je bil epicenter petnajst kilometrov od Ljubljane prav v bližini Črne vrha. Potres pa razen strahu ni povzročil nobene škode.

PREDDVOR — Žago v tem kraju, ki dela še s stroji izpred druge svetovne vojne, bodo porenili. Z novimi stroji, ki so jih kupili v Zvezni nemški republiki, bodo našagali letno 25.000 kubičnih metrov lesa, kar je dva in polkrat več kot dosedaj.

LJUBLJANA — Ugotovili so, da so načrti za gradnjo novih cest v Sloveniji preveliki in da naj bi na novo priredili srednjeročni plan z „ustreznimi zmanjšavami“. Pa so rekli, da načrta ni treba spreminjati, ampak skušati čimveč narediti. Vendar v najboljšem primeru ne bodo mogli izpolniti več kot 60% predvidenega načrta... Manjka denarja.

Umri so od 13. do 19. decembra 1978:

LJUBLJANA — Marija Gerkman, up., 84; Marija Pirc r. Bizjan, 82; Franc Drganc, up., 89; Marija Trček r. Tominc, up.; Marija Pivk r. Zvoljenk; Marija Šijanec r. Rokavec; Anica Oblak r. Komarčar; Minka Demšar, bivša trgovka; Ljudevit Žiger, 78; Lidija Bergant r. Rebec; Ignac Stanič, 57, bančni ur.; Janez Ilija, 86; Frančiška Klavčič; prof. dr. Jakob Medved, 53, geograf; prim. dr. Slavka Lunaček r. Kristan, 80; Marija Tomc r. Janc; Emilija Vilhelm; dr. Fran Petré, univ. prof., znanstvenik svetnik SAZU; Stan-ko Valenčič, up.; Ivo Majerle; Anton Simčič, up.; Julius Wohlfeller.

RAZNI KRAJI — Alojzij Kunovar, Dravljje-Lj.; Ernest Vauh, Prevalje; Karol Lukan, žel. up., Rakej; Janko Šmid, Selca; Matevž Raspočnik, up., Trbovlje; Anton Mazovnik, up., pečovodja, Ježica; Ana Tratnik r. Krautberger, Koper; Tone Uršič, Celje; dr. Dušan Šeber, Maribor; Franc Čebela, Celje; Elizabeta Petkovšek r. Žitko, 85, Kranj; Ana Koželj r. Potočnik, Kranj; Andrej Levstek, dipl. pravnik, 82, Maribor; Marija Kos, posestnica, Mala vas; Jože Ševerkar, Litija; Martin Milavec, Laze; Ana Šuštar r. Gartner, 76, Orešje; Angela Srdič r. Čebulj, Mengeš; Iva Križaj, Godešič pri Škofji Loki; Amalija Fock r. Praust, 88, Kranj; Boža Zrnc r. Kračman, Grosuplje; Jože Hočvar, Dravljje-Lj.; Agica Medvedek, Šentvid; Karel Drča, Kapla; Pavla Slemenik r. Krpač, Slovenj Gradec; Janko Erjavec, Šentvid-Lj.; Marijan Kolšek, dipl. pravnik, Litija; Martin Japelj, Mrakov oda, Vnanje Gorice; T. ne Boh, poslovodja, Grosuplje; prof. Lojze Pavlič, župn. upravitelj in bivši katehet, Polje ob Sotli; Frančiška Čepon, up., Verd; Alojz Skok, Mengeš; Neža Senožetnik, 93, Dolnje Kamenice pri Novem mestu.

Karel Mauser

Stari Fronc

S tresoč se roko je zaklepal vega-sta vrata, vtaknil ključ med skladanico butar in stopil po bregu. Kakor da ga je nekaj potegnilo nazaj, se je zasukal in se zastremel v bajto, ki se je belila med razcevelimi vejami zgodnjih češpelj. „Prijazna bajtica, bogme. Kakor nevesta. Nič čuda, da mi je Jože pisal, naj pregovorim gospodarja, naj počaka s prodajo. Eno leto še in spravi bo toliko skupaj, da jo bo kupil. Ej, v Franciji je denar pod zemljo.“

Na smeh gre staremu Froncu. Deseto leto že živi todle. Vsako leto je dal Hrastarju tiste novce za najemnino, pa so ga vsi pustili z mirom. Prva leta je bil še Jože, edini, ki je ostal od rajnce. Potlej je oba zgrabila misel: ljubeč dom, ta bajta in Jože jo je potegnil v Francijo. Tam je še denar. Plačata Hrastarju, kar bo zahteval, pa bosta na svojem.

To leto je pa Hrastarja obsedel hudič. Prodaja. Fronc ne more verjeti. „Rekli ste, da boste počakali, da se Jože vrne, je letel koj nad gospodarja, ko je zvedel za novico.“

„Preden se Jože vrne, mi bajta lahko razpade. Kupita če mislita. Cenejše vama je dam kakor tuju.“

Fronc kaže Joževa pisma. Hrastar jih samo preleti. „Kaj pisma, Fronc! Denar, denar.“

Fronc ubira pot navzdol.

„Takrat je bil že tak, danes bo dru-

gače mislil, ko mu pokažem to pismo. Čez eno leto mu položi Jože denar na roko. Tako stoji v pismu.“

Kar vroče je in v zraku diši po opranem cvetju. Po krošnjah sadnega drevja je tako šumenje, kakor da za prvim stogom šumi voda.

„Tudi moje češplje bodo letos napravile“, je sladko Froncu. „Cveti kakor še nobeno leto.“

„Če me pa Hrastar zavrne?“ ga je groza temne misli. Ne upa se je razprezati naprej.

Prav na dnu se domisli.

„Potlej bajto zažgem.“

Hrastar je dobre volje. Fronca sprejme kakor prijatelja.

„Kaj bo novega, Fronc?“ Na dan z besedo.

„Jože mi je pisal. Čez eno leto bo prišel in vam položil denar v roko, do pare, kakor boste zahtevali.“

„Pokaži pismo.“

Fronc ga s tresoč se roko odvija s časopisnega papirja. Hrastar brž prebere okorne črke.

„Lepo, toda Jože mora še celo leto služiti, da bo za bajto zaslužil.“ Hrastar postrani škili na časopis, ki ga je bil poštar ravno dobro prinesel.

„Leto je brž okoli“, dobiva Fronc pogum. „Ena setev, ena košnja, ena žetev, mlačev in ko še otava pade, je pa z letom pri koncu.“

Akademik prof. dr. A. Peterlin o Argentini

V začetku decembra je prišel v Argentino prof. dr. A. Peterlin, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, že dvajset let delujoč v Združenih državah Amerike na najvišjih znanstveno raziskovalnih zavodih. Po študijskem tednu v La Plati, kjer je imel pred izbranimi svetovnimi fiziki svoje strokovno predavanje, je prišel z gospo za par dni na obisk v Buenos Aires, kjer si je ogledal mesto in se slučajno udeležil sklepne proslave slovenske gimnazije in Galusovega koncerta.

Za novo leto je pisal tukajšnjim prijateljem o svojih vtisih med nami in, mislim, da se ne pregrešim proti prijateljstvu, če priobčim nekaj iz teh pism. S svojim predavanjem pri SKA o razvoju moderne fizike, je namreč vzbudil vsesplošno pozornost in hvaležnost pri občinstvu, ki se odslej zanima zanj in za njegovo mnenje o vtisu med nami. Takole piše med drugim:

„Najin obisk v Buenos Airesu je bil pravo presenečenje za oba. Že v Bariločah sva videla, kaj zmore slovenska podjetnost na tujih tleh... Tam je slovenski planinski klub tako podjeten in neutrujen, da to kar težko verjameš, ko prvič vidiš. Vendar nisva bila pripravljena na Buenos Aires. Tam sva bila neverjetno presenečena, ko sva videla vso veliko organizacijo, ki se vam jo je posrečilo zgraditi iz nič v tako daljni deželi, o kateri nisimo pred vojno vedeli ničesar... Presenečenje prav posebne vrste je bilo zaključno slavlje na slovenski gimnaziji, na katero hodi mladina po vsej obvezni šoli, torej res iz pravega idealizma, ki je danes tako zelo redek. Menda ste videli sami ob mojem nagovoru, kako neverjetno sem bil ganjen, da sem res

komaj govoril. Nobena pisana beseda ne more dobro izraziti, kakšna čustva so me navdajala in premagala ob tem srečanju, ki je bilo tako nepričakovano. Zelo veliko uslugo bi mi napravili, če bi povedali še enkrat vsem odgovornim za to šolo, kako veliko zahvalo zaslužijo za svoj trud, ki rodi tako lepe uspehe... Koncert pevskega zbora pod vodstvom Savellija, je bilo drugo čudo tega dne... Sedem slovenskih domov je gotovo dosežek, na katerega si lahko ponosen. Pri tem pa ne smes pozabiti, da se je vsakdo, ki je hotel uspeti, moral lotiti prav pogosto dela, ki ga ni bil vajen, na katerega ni nikoli mislil, da ga bo izvrševal. Vse moje spoštovanje za tako življenjsko odločitev, za tak zdrav odnos do življenja. Ne toži, ampak delaj, in bo šlo! Vse laže je drugi generaciji, ki pozna svet okoli sebe, ker je zrasla v njem. Tembolj pa občudujem nje in njihove starše, da so ostali še vedno povezani s slovenskim izročilom; da govore slovensko, od česar nimajo nobenega neposrednega dobička. Prav ta idealistična usmerjenost mladih ljudi, tako nasprotna temu, kar vidiš danes po vsem svetu, tudi v ZDA... me je izredno presenetila... Argentina je bila za naju pravo presenečenje, tak oddih, ki ga bova dolgo nosila s seboj. Ne naha pripovedovati v mali slovenski družini v Washingtonu, kako svetlo sliko sva prinesla s seboj iz te tako daljne dežele... Zato bi mi zelo ustregli, da bi se v mojem imenu zahvalili za vso ljubeznivost vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali k tej moji svetli sliki slovenskega življenja v Buenos Airesu.“

In z objavo skušam to njegovo željo izpolniti. td — jd

SLOVENC V ARGENTINI

Osebnosti.

Poroka: Poročila sta se v Don Boscovem zavodu v cerkvi Marije Pomocnice v Ramos Mejia gđ. Ivica Kocman in Eduardo Bustos. Med poročno mašo ju je poročil g. Tone Škulj. Čestitamo.

Rojstva: Dne 9. januarja se je rodila hčerka prvorojenka v družini našega rojaka Jožeta Burja in njegove žene Marije, roj. Jemec. Naše iskrene čestitke.

Rodila se je Nadja Veronika Kržišnik, hči Jureta in Lučke roj. Štrbenc.

17. SLOVENSKA OTROŠKA KOLONIJA V CORDOBI

Dne 26. decembra se je zbrala na postaji Retiro 17. otroška kolonija, da bi odpotovala v počitniški dom v Cordobi pri dr. Hanzeliču. Starši in prijatelji so se prišli posloviti in ko je vlak odpeljal, so jim še dolgo mahali v slovo in želeli lepe počitnice.

Naslednji dan so dospeli v Dolores, kjer jih je dr. Hanzelič sprejel z veseljem. Lepo vreme jih je vseskozi spremljalo, tako da so se lahko vsak dan kopali v potoku.

Prva daljna pot je bil izlet na Zapato, kamor so šli peš. Tam so si

ogledali skalo v obliki čevlja, po katerem ima ta kraj ime, in Capillo del Monte. Drugi zanimiv izlet je bil „Mástil“. Navsezgodaj so se naložili na tovornjak, ki jih je pripeljal do poti, ki vodi na Mástil. Na vrhu je bil tako močan veter in gosta megla, da se niso mogli razgledati po okolici. Po teh izletih so se napotili na najvišji hrib Uritorco, kamor je šla vsa kolonija. To je bil celodnevni izlet. Vsi so dosegli vrh, tudi petletna Saška. Zadnji izlet je bil La Cumbre. Tam so obiskali tovarno cordobskih alfahorjev El Rosario in radovedno so si ogledali jez San Geronimo. Od tam so šli h Kristusu. Na izletih so prepevali slovenske pesmi pod vodstvom gđ. Anice Šemrovove.

Imeli so tudi več večernih prireditev. V prvem večeru jim je g. Gregor Batagelj kazal diapozitive iz prejšnjih kolonij. G. inž. Jože Zakelj jim je predstavil provinco Tucumán in še posebno kraj San Javier in tovarno ETA, kjer dela več Slovencev. V tretjem večeru jim je pa gospod Rudolf Smersu pokazal najvažnejša mesta Slovenije.

Tudi sveta večera so lepo preživeli: poslovlili so se od starega leta in sprejeli novega ob pesmih, deklamacijah in rajanjih angelčkov. Takrat jim je g. Brumen podal nekaj misli. Na predve-

proti bajti, ki je zaspano čemela na vrhu. Nekakšna zaspana vročina se je sprelivala skoz cvetje.

„Ne grem iz te bajte“, je tolklo v srcu. „Deset let sem živel v njej, vrtič sem napravil, prebeliti sem jo dal. Kos moje duše je, vse sanje so v njej. Kam naj grem zdaj, ko sem betežen? Od hiše do hiše, da mi bodo ljudje iz usmiljenja dajali kruh in prežgano juho.“

„Zažgem jo“, je siknil. „Nihče je ne bo imel.“

S težavo se je vzdignil in rinil navkreber.

Poiskal je ključ in odprl vrata. Prijetno hladno je bilo v veži. Duri v hiši so bile odprte. S peči je skočila tigra-sta mačka in se mu komajsala okrog nog.

„Kaj sem te zaprl, muce? Zamijavkal bi, pa bi te spustil. Fronc je stopil čez prag. Peč se je zelenkasto svetila, ura je tiktakala na steni, na postelji je ležal razvegan klobuk.

Kar padel je za mizo. Čudna trudnost mu je ležala v nogah. Nekaj časa je sedel in gladil mačko, ki je skočila na klop, potlej je začutil žejo.

Odbencal je v vežo in zajel s korcem iz skafja. Pil je hladno, da mu je ob straneh tekla voda od ust. Potlej je stopil k mornjini in si urezal kos kruha. Lačen je bil.

Usedel se je kar v veži. Vrata so bila zaprta, skoz zadimljeno okence je sijalo sonce.

čer Sv. treh kraljev so pripravili malo akademijo, kjer so pokazali, kaj so se bili naučili v slovenskih šolah.

V nedeljo 7. januarja so imeli tombolo, katero so obiskali tudi vsi gostje počitniškega doma. Dobiček je bil namenjen za slovenske misijonarje.

Dnevi so hitro potekali med raznimi igrami in petjem. In prišel je večer slovesa, katerega so praznovali z zahvalno prireditvijo v dvorani. Otroci so se zahvalili g. dr. Hanzeliču in njegovemu pomočniku g. Smersuju za prelepe počitnice, ki so jih preživeli, gospoj Majdi Bukovec za odlično vodstvo kolonije, drugim voditeljem: gospej Betki Vitrih, gospodičam Anici Semrov, Ivanki Čop, Marjani Lenarčič in gospodama Gregorju Batagelju in Pavlu Novaku za spremstvo, kuharicama gospama Ivanki Golob in Anici Starič ter strežnicam v obednici Marti Koželnik, Ireni in Mirti Rant, Veri Breznikar, Inji Durič in Heleni Dolinšek za dobro postrežbo. Nato so se zbrali okrog kresnega ognja, kjer so prepevali in plesali kolo. Ob tej priložnosti je g. Jože Krivec spregovoril nekaj besed o pomenu kresnega ognja.

Na dan odhoda je prišel v Dom eden naših slovenskih misijonarjev pater Lovro Tomažin. Otroci so ga sprejeli z veseljem in s petjem. Pater jim je govoril o misijonih in pokazal jim je tudi nekaj slik iz okraja, kjer deluje.

Nato so bile še zadnje priprave za vrnitev v Buenos Aires, kamor so se srečno vrnili dne 11. januarja dopoldne.

S kolonije je vodstvo z otroci poslalo pozdravno pismo, lepo okrašeno z risbo telohovega cveta, predsedniku Narodnega odbora za Slovenijo Milošu Staretu, v katerem med drugim sporočajo, da „se Vas hvaležno spominjamo z željo, da bi Vsemogočni v letu 1979 blagoslovil Vaše delo.“ drugo pismo pa tudi uredništvu Svobodne Slovenije s podobnimi voščili. Podpisali so se naslednji deklice in rečki z vodstvom kolonije:

Deklice: Adamič Silvija, Beltram Milena, Bizjan Marjana, Bukovec Monika, Čop Alenka, Fajdiga Irenka, Golob Zofija, Heller Dorica, Javoršek Marjeta, Javoršek Veronika, Klemen Helena, Kobi Mojca, Kocmur Marjanca, Lukančič Marta, Magister Nenka, Malovrh Jožica, Malovrh Sandra, Mehle Miriam, Mikelj Tatjana, Mikelj Veronika, Nose Klavdija, Potočnik Saša, Poznič Lučka, Rode Helena, Rovar Režika, Snaj Rozka, Škulj Mica, Škulj Režika, Šušteršič Marjana, Tomazin Sonja, Vitrih Monika, Vitrih Marjana, Vodnik Marta, Vodnik Vilma, Vombegar Andrejka, Vombegar Fani, Žakelj Anica, Žakelj Helena, Žnidaršič Kristina, Žnidaršič Marica, Dečki: Adamič Jože, Andrejak Miha, Arko Tomaž, Beltram Jože, Bizjan Robert, Čop Marko, Eiletz Damijan, Nad. na 4. str.

Našim bravcem

Obveščamo vse naročnike, dopisnike in oglaševalce, da bo tiskarna Vilko, kjer tiskamo Svobodno Slovenijo, zaradi dopustov zaprta od 5. februarja do 19. februarja. Zato Svobodna Slovenija ne bo mogla iziti 8. in 15. februarja. Zadnja številka bo izšla 1. februarja, naslednja pa 22. februarja.

Uprava Svobodne Slovenije

Darovali so:

Za tiskovni sklad Svobodne Slovenije je daroval N. N. iz San Justo 20.000 pesov. Iskrena hvala.

Uprava Svobodne Slovenije

„Zažgem, vse zažgem“, je siknil in zlobna misel ga je privzdignila. „Morda pa Jože pride, jutri, ta teden, in prinese denar. Morda je imel srečo in ima že toliko na strani, da bo za bajto dovolj.“ Pomiril se je in stopil po križec. V Kovačevi gmaglini je videl drobno bukev, ki jo je bil podrl sneg. Kovač mu je dovolil, da jo spravi domov.

Zaklenil je in porinil ključ med butare.

Hrastar je pa le prodal. Že čez en teden. Fronc je ravno razsekoval bukev, ko sta se majala dva človeka v hrib. Napenjal je oči, pa nobenega ni mogel apoznati na daleč. Vendar ga je čudno stisnilo pri srcu.

„Bog daj, Fronc. Sekaš?“

Hrastar je bil. Fronc se je tresel, kakor da ga je nekdo mahnil z brinjevo vejo.

„Bajto sem prodal. Ta je pa kupec. Zdaj bi si jo rad ogledal“, je Hrastar kar metal besede. Malo mu je bilo le nerodno, ko je videl obupno žalost v Froncovih očeh.

Kupec je kar sam od sebe stopil čez prag. Fronc ga je čul, kako je zadovoljno brundal.

Stiskal je sekuro v roki in begal z očmi od Hrastarja do kupca. „En mesec boš imel časa, da poiščeš stanovanje. Lahko ga boš dobil“, bi Hrastar rad spravił Fronca do govorjenja.

„Da ste mi to napravili! Nisem mislil.“

Nad. na 4. str.

Slovenci v Argentini

OTROŠKA KOLONIJA

Nad. s 3. str.

Golmajer Pavel, Grohar Tomaž, Heller Turi, Javoršek Tinček, Javoršek Tonček, Kocmur Janez, Kokalj Dimitrij, Kozelnik Andrej, Lovšin Dani, Magister Bogdan, Magister Martin, Malo-vrh Pavel, Mehle Andrej, Mikelj Janez, Mikelj Marko, Mokorel Dani, Rant Gabi, Rode Tonček, Rovar Tonček, Slabe Andrej, Urbančič Ivo, Urbančič Marjan, Uštar Pavel, Vitrih Marko, Vitrih Tomaž, Vomberger Ivan, Vomberger Marko, Vomberger Jože, Zupanc Gabi.

Vodstvo: ga. Bukovec Majda, gd. Semrov Anica, ga. Vitrih Betka, Čop Ivanka, Lenarčič Marjanka, Batagelj Gregor, Novak Pavle.

SLOVENSKA PRISTAVA

Veseloigra „Pričarani ženin“ in Silvestrovanje

Za konec starega leta 1978 so nam naši igralci pripravili dobro mero veselja razvedrila. Naštudirali so Lado-ta Novaka veseloigro v treh dejanjih „Pričarani ženin“. Starejšim je ta komedija poznana, saj so jo v letih pred drugo svetovno vojno uprizorjali na naših društvenih odrih zlasti v pred-pustnem času. Komedija sama ni kaj posebnega, za naše današnje razmere je pa poleg vesele komičnosti še zani-miva, ker nam prikaže in del pristne domačnosti, ki je danes ni več ne tukaj pa tudi ne doma, ko so namreč kmečke matere še pripravljale poznanja med mladimi pari, snovale zveze in splet-karije, da bi mlade pare po svojih mislih in željah spravile skupaj. Nagi-bi za take moštve in ženitve niso bili idealni in niso bili vedno vredni tako važne življenjske odločitve. Pogosto-krat ni šlo za ljubezen, za srčno ple-menitost, niti za pravilno pojmovanje zakonske sreče, temveč so bili odloču-joči razlogi zgolj računarski gospodar-ski: izvleči se iz revščine, z ženitvijo povečati grunt, ali že k lepemu kupu primakniti še večji kup. Pri izbiri sred-stev za dosego tega cilja ni bilo resnih pomislekov niti v zavedni vesti, časti, mirnega sožitja s sosedi.

V „Pričaranem ženinu“ je vsa ta zadeva odeta z veselo komičnostjo. Z uspešnim in srečnim zaključkom, ki pa je navzlic vsem čenčam, preprirom in spletkam in vključ vseh napačnih prizadevanj mater, je združil tiste, ki so se ljubili in želeli priti skupaj. Seveda brez ciganke pa le ni šlo.

Osrednje osebe so tri matere, ki vsaka na svoj način žele srečo dvem

hčeram, jih omožiti po svojih mislih in načrtih in enemu nečaku.

Treba je priznati, da je bila zased-ba vlog več kot posrečena. Lenka, že-na čevljarja-pijančka Urha Drete je postavila gospa Vera Zurbčeva. Bila je to pristna kmečka vaščanka iz let pred ki ga je zelo dobro podal g. Miro Oman. Hotela se je za vsako ceno oz-prvo svetovno vojno. Odločno je kroti-la svojega žganje ljubitega dretarja, vleči iz revščine; zato je za svojo hčerko Urško našla ženina v daljni Ameriki, v hčerkinem imenu. Z njim dopisovala in ga tudi pripravila, da se je prišel ženit. Urška, ki jo je odlično odigrala gd. Marija Kopač, pa ni mislila na Amerikanco, temveč na Tončka nečaka gruntarice Mete. Tu smo pa naleteli na presenetljivo no-vost. V vlogi vdove gruntarice Mete je nastopila gospa Francka Kočarjeva in jo zelo dobro odigrala.

Gospa Vida Pograjčeva se je zopet odlično izkazala kot preizkušena igral-ka v vlogi skromne in pridne vedno uslužne sosedice Neže, ki bi rada oddala svojo hčerko Cilko, ki jo je zelo pri-kupno predstavila gd. Ani Kočar. Ne-ža bi rada spravila skupaj Cilko in Tončka, ki ga je posrečeno prikazal g. Mavric Kočar.

Vmesna pojava je amerikanec Ka-lin, ki ga je prav dobro odigral g. Mar-jan Kopač. Ciganka Rozamunda zmeša vse niti ko začara Cilko in temeljito izrazi Metino kaššo. V vlogi Roza-munde je nastopila gd. Jelča Kopač. Če bi bila malo bolj zgovorna in po-citansko nasukana in vsiljiva bi njena dobra igra mnoge pridobila.

Ko se Meta vrne domov najde v hi-ši začarano hčerko Cilko. Z zavzeani-mi očmi in neprestano ponavljajoč he-sede. Pošlje po zdravnika. Po čudnem neključu na pade v hišo Amerikanec Kalin, ki mu je deklica na moč všeč in jo tudi spravi k sebi.

Zdravnik, ki ga je pa Meta klicala pride in pade v roke Lenki, ki ga ima za Amerikanca. Ta zdravnik soroži ko-medijo zmešnjav. G. Miha Gaser se vedno zelo dobro izkaže in se je tudi tokrat kot zdravnik dr. Skaza. Kome-dijo zmešnjav povečuje vaški poštar, ki ga je zelo dobro podal g. Česarek Nande kot odlični sekundant čevljarke Lenke.

Gledalci smo res dobro odigrano ve-seloigro in ko so se končno združili pravi pari v ljubezni in sreči, se je z vsemi veselila tudi publika, ki je z navdušenim ploskanjem dala priznanje prav vsem igralcem.

G. Nande Česarek je komedijo do-bro režiral. Sceno je zelo lepo zamislil in nastilal g. Miha Gaser, kateremu so mizerska dela opravili g. Andrej Golob, Jože Kurnik ter Igor Ahčin. Svetlobne efekte je imel na okrbni g. Tuti Fajdiga.

Pl.

Sporočilo naročnikom

Vse naročnike, ki še nimajo plačane naročnine, prosimo, da to store čim-preje. V februarju bomo pošiljali opomine, kar povzroča nove stroške naročnikom in upravi.

Naročniki iz Vel. Buenos Airesa lahko plačajo v UPRAVI LISTA v Slovenski hiši vsak dan od 10. dopoldne do 19. zvečer in ob nedeljah po slovenski maši.

V Ramos Mejiji sprejema naročnino tudi PISARNA V SLOMSKOVEM DO-MU, ob torkih, sredah in petkih od 17 — 20 ure in ob nedeljah po maši.

V San Martinu g. SKALE JOŽE st. ob nedeljah v Domu po maši.

V San Justo g. MAKŠ OŠOJNIK.

Na Slovenski pristavi ga. MAGDA ČESAREK ob nedeljah po maši.

Naročniki iz Vel. Buenos Airesa se lahko informirajo, koliko dolgujejo, telefonsko v Upravi Sv. Slovenije.

UPRAVA SVOBODNE SLOVENIJE

Stari Fronc

Nad. s 3. str.

Čuden ogenj se mu je vžgal v očeh. „Priložnost je bila, saj boš razumel Fronc. Toliko ti Jože že pošlje, da boš lahko živel.“

Kupec je prišel iz bajte in zdaj ogledoval vrtič in cvetoče češnje.

„Prav prijazno je vse, sicer malo za-nemarjeno, pa se bo dalo to in ono prenarediti. Za upokojenca kakor na-lašč.“

„Torej Fronc, danes mesec naj bo bajta prazna. Kar je tvojega vzemi, kar si pa k bajti svojega dal, se pa oglasi, da se zmeniva. Nočem, da bi ti imel škodo.“

Hrastar je ponudil roko, toda Fronc jo ni videl. Ko se je zavedel, je sedel na tla in po glavi mu je šumelo kakor po prehudih pijaci.

„Prodaj jo je“, je bila prva misel. „Zažgem jo, še nočjo jo zažgem, se je utrnula takoj druga. Ko so se mu umirile noge, je omahnil proti veži in čez prag v hišo.“

„Podobe bom snel, mojega očeta so. In skrinja je moja, postelja, ura in omara tudi.“

Prišel je nositi iz hiše v grapo, kjer je vedel za jamo. Do noči je vlačil. Skrinjo in omaro je moral najprvo sprazniti in perilo na rokah zvlačiti do jame. Tudi prazni ni privlekel daleč. Preveč je bilo v hrib. Prevrnil ju je z vozička koj na začetku gmajne.

Potlej je še enkrat preštet vse

kote in kar je spoznal za svoje in je mogel odnesti, je vzel.

Ko se je trdo znočilo je prišel v hišo nositi butare in slamo s podstrešja.

„Vse bom zažgal, vse“, je sikal. Ne-nadoma se je spomnil na vrtič, kamor je bil vsejal že nekaj solate. Zdirjal je iz hiše in poteptal gredice, da je bila kotanja pri kotanji.

Potlej se je vrnil v hišo in obrizgal stene ter strop s petrolejem. Roke so se mu tresle od divje ihte. Nazadnje je šel po kramp in nekajkrat udaril po peči. Koj se je udrila.

„Da bo bolj vlekle“, je odprl še okna.

Vse je bilo pripravljeno. S tresočo se roko je privlekel iz žepa vžgalice. Prva se ni vžgala. Druga je zagorela z drobnim plamenčkom, ki ga je koj vtaknil v slamo.

Tudi v veži je zažgal.

Potlej je smehljal se stopil čez prag in odšel proti gmajni. Na parob-ku se je ustavil.

Ogenj je že butal skozi okna.

Froncu so se raztegnila usta.

Bilo je plat zvona.

Fronc je videl ljudi, ki so hiteli v hrib, slišal je kričanje in topotanje cokol, toda vedel je: bajte nihče več ne reši.

Čutil je, kakor da prihaja vročina goreče bajte vse bliže, da mu buta v velikanskem kolobarju, ki ima v sredi Hrastarjevo glavo.

Potlej se je sesedel, kakor pogorelo ostrešje.

Goriška in Primorska

Vikar za slovenske vernike v Gorici

Goriški nadškof Cocolin je v začetku decembra 1978 sklical zborovanje svoje duhovščine; navzočih je bilo 120 du-hovnikov in redovnikov. Ti so na volit-vah izbrali nov škofijski duhovniški svet, ki pomaga škofu pri upravljanju in vodstvu škofije. V tem novem svetu predstavljajo Slovence dr. Jože Mar-kuža, Anton Lazar in Marjan Komjanc. Goriški nadškof Cocolin pa je ob tej priliki razglasil tudi izid volitev za generalnega vikarja in za škofovega vikarja za slovenske vernike. Za gene-ralnega vikarja je bil potrjen znova Enij Tunj, za škofovega vikarja pa

dr. Oskar Simčič. Dr. Oskar Simčič je doma iz Medane v Brdih, rodil se je leta 1926, bogoslovje končal v Gorici, doktoriral na Gregorijani v Rimu iz moralne teologije. Po smrti msgr. Gre-gorca je postal kanonik, razen tega je tudi profesor verouka na gimnaziji „P. Trubar“ v Gorici. Njegova naloga bo povezovati dušnopastirsko delo med Slovenci v goriški nadškofiji.

OBVESTILA

NEDELJA, 28. januarja:
Vsakoletna prireditev Duhovnega življenja na Slovenski Pristavi.

NEDELJA, 18. februarja:
Velika tombola na Pristavi

Vsakoletna prireditev „Duhovnega življenja“

v nedeljo, 28. januarja, na Slovenski Pristavi

- ob 11.30 sv. maša za žive in rajne dobrotnike revije, nato kosilo
- velik srečolov z okrog 500 lepimi dobitki
- nagradno žrebanje za tiste, ki bodo do večera poravnali naročnino za leto 1979 in seveda za prejšnja leta, če je še niso
- malo nagradno žrebanje za otroke, ki so lansko leto pisali v „Božje stezice“. Teh je bilo 48.
- Ves čas prijetno razvedrilo na senčni Pristavi in skrbna postrežba.
- Sodelovanjem (tako poravnane naročnine, darovanjem dobitkov, kupovanjem bogatega srečolova...) in z udeležbo bomo moralno in gmotno podprli naš verski tisk, ki je najmočnejša vez med nami.

Izredne uradne ure v SLOGI

OB SOBOTAH OD 16. do 19. ure

- SAMO ZA NALOŽBE DENARJA (Vezani in navadni deleži).
- POKOJNINSKA POSVETOVALNICA — Vođi g. Adolf Škrja-nec. (Namesto ob sredah, bo odslej ob sobotah od 16. do 19. ure).

SVOJI K SVOJIM! V SLOGI JE MOČ!

PUERTAS PLEGABLES
Intermódulo

en maderas, vitraux, laminados plásticos y telas vinílicas

Fábrica, Ventas y Envíos Interior:
Rio de Janeiro 677 Cap. Fed.
812-7490 y 2069

Sucursales:
Capital: Av. Juan B. Justo 3976
San Miguel:
Av. León Gallardo 383

INTERMÓDULO

opozarja posebej

Slovence

na

svoje izdelke

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

Pohištvo

Dekoracije

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje)
Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

BOG MU DAJ VEČNI POKOJ

Vsem prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je dne 15. decembra 1978 v Zabnicah pod Sv. Višarjami umrl v 93 letu starosti naš dobi oče, tast, ded in praded, gospod

Martin Kranner

V veliko tolažbo nam bo vaša molitev za pokoj njegove blage duše.

Žalujoči:

sinova: prof. Kranner Martin in Marjan;

hčere: Marija por. Hirschgger, Anka por. Tumminia in Breda por. Mošitz;

zet Rudolf Hirschegger in ostalo sorodstvo.

Trbiž, Gorica, Kranj, Livorno, Mendoza, Buenos Aires.

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 5824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 1.419.886

Naročnina Svobodne Slovenije za 1979: za Argentino: \$ 25.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 28.000.—; ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 30 USA dol.; obmejne države Argentine 25 USA dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa 32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 24 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658 - 6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE.

PO ŠPORTNEM SVETU

„ALPSKI TEDE“ se je pričel 17. decembra na Pohorju, kjer je v slalomu zmagal Bolgar Poangelov, nato je bil 21. in 22. decembra v Kranjski gori veleslalom za svetovni pokal. Pokal Vitranca je dobil šved Ingemar Stenmark, drugi je bil Luescher (Švica), tretji pa Bojan Križaj. Na Soriški planini pa je bil 23. decembra slalom za svetovni pokal. Zmagov v tej smuški panogi je nepričakovano odnesel Vladimir Andrejev (SZ), slovenska reprezentanta Magušar in Križaj pa sta se uvrstila na peto oziroma šesto mesto.

V TELEMARU v ZDA so priredili konec decembra prvo tekaško smučarsko prvenstvo za svetovni pokal. Merili so se na progi 15 km, zmagal pa je Norvežan Aunli, dame pa so tekle na progi 5 km, prva je bila Spencerjeva (ZDA).